Mr. SPEAKER.—I don't want to shut out any point that he wishes to tell on the Floor of the House provided if it is a matter of public importance.

Sri G. V. GOWDA.—Scope for discussion according to Section 177.

Mr. SPEAKER.—Is the member going to set it at nought? We should confine ourselves only to matters of public importance.

Sri G. V. GOWDA.—We want to raise only points which are not covered by the Supplementary Demands.

Mr. SPEAKER.—The member seems to attach to the Appropriation Bill a somewhat larger scope than even to an ordinary Bill.

Sri G. V. GOWDA.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—After the Demands are passed the member wants to say......

Sri G. V. GOWDA.—We can discuss matters not covered by the demands.

Mr. SPEAKER.—I would request the Hon'ble member to see all the precedents and prior proceedings. Have we not passed the Appropriation Bills before?

Sri G. V. GOWDA.—Yes, Sir, after one or two members have participated in the discussion.

Mr. SPEAKER.—Is it in the manner in which it is done now?

Sri G. V. GOWDA.—I will leave it to you to decide whether it is a matter of public importance and if the points sought to be raised now have been discussed already, if it is so, it is for the Chair to pull up.

Motion to pass.

Sri B. D. JATTI.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Appropriation (No. 3) Bill, 1965, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 3) Bill, 1965, be passed."

The motion was adopted.

BUDGET ESTIMATES FOR 1965-66—DEMANDS FOR GRANTS.

DEMAND NO. 27.—MISCELLANEOUS SOCIAL AND DEVELOPMENTAL ORGANISATIONS

Smt. YASHODARA DASAPPA (Minister for Social Welfare).—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 2,42,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of "Miscellaneous Social and Developmental Organisations."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 2,42,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of "Miscellaneous Social and Developmental Organisations."

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ನಂಬರು 27 ರಲ್ಲಿ 2,42,21,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸೇರಬೇಕಾದಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆಯೇ, ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ಅಪವ್ಯಯಗಳು ಆಗಿ ಹಣ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ದೀನ ದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸು ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ 2,42,00,000 ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ, ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ, ಟೀ. ಎ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಡ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಟಾಫ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ದುಡ್ಡು ಅವರ ನಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಶೋಷಣೆಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಟಾಫ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಟಾಫ್‌ಗೆ ಲಕ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 54 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾಲದು. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟೀ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀತಿ ಬಾಹಿರವಾದ, ಅವಿವೇಕದ ಪರಮಾವಧಿ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಾರದು. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವುದು ಬೇಡ. ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟೇಲರಿಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಲಿಗೆಯ ಮಿಷನ್ನು ಯಾರದೋ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರದೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನ ಗಳು ಇವೆ, ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1,22,800 ರೂಪಾಯಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆಬರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ 41 ಸಾವಿರದ 500 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಈ ಸಾಲಿಗೆ 43 ಸಾವಿರದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯೇನು, ಇದರ ಪರಿಮಿತಿಯೇನು ಇದನ್ನು ಯಾವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ, ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಇವು ಒಂದು ತಂಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಲಿ, ಆಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವೇನು ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

2–30 P.M.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೇ ಬೇರೆ, ಬೋಯಿಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಬೇರೆ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಬೇರೆ ಹೀಗೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಏರು ಪೇರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಂ ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ವರ್ಗರಹಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ನಾವು ರಾಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಒಂದು ಸೋಗು, ಕೂಗನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ? ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳೇನಿವೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು ಮುಂದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟಕವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಇಂದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯಗಳೂ ಏರುಪೇರುಗಳೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಕನಸು ನೆನಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಖಂಡಿತ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳೇನಿವೆ ಅವು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯದಿಂದಲೇ ಈ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಸೋಂಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಂದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೇನೂ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದಿರುವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳವರೆಗೂ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಬಗ್ಗೆ ಡಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಅವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಡವರು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಇಂಥವರೇ ಬಡವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಷ್ಟುಜನ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ? ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಅದು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಆಯಾಯ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದರೆ: ಹಿಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಫತ್ತಾಗಿ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು 1 ಸಾವಿರದಿಂದ 3 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಒಂದು ಸ್ಕೀಮಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕಂತೂ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಈಗ 4–5 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಆ ಮನೆ ಮಠಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಎಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆಯೋ ನನಗಂತೂ ತಿಳಿಯದು. ಇವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಸಮೇತ ಬಾಳಲು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ: ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೂ ಇವರಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ನೆರವನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್‌ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಜಿಲ್ಲಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಿಡಲು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳೇನಾದರೂ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿವೆಯೇ? ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ—ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು

ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದಿನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಹತ್ತಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಾರದೇ ವಿನಾ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಹೀಗೆ ಬರಿಯ ಭಾಷಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಭಾಷಣದಲ್ಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ (ಸುಳ್ಯ).—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 27 ಕ್ಕೆ 2,42,21,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಸಬ್‌ಹೆಡ್ (ಇ) ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅಂಡ ಅದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಡ್‌ಗೆ 1,58,65,300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಈಗ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಆದೀತು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು 3 ಜನ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು, ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು, ಮತ್ತು ವಿಮೆನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇದೆ ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಧಾಂಶ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟಂತೆ ಒಬ್ಬ ವಿಮೆನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಆಫೀಸರು. ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳಾ ಸಚಿವರು ಇರುವಾಗ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದು ಬರದೇ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರರ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯಷ್ಟೆ, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಎನ್ನುವವರು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಇವರುಗಳನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂಕ ಜನರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ಅವರಿಗೆ ಭೋದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಫಾರ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ 10 ತಿಂಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಅರ್ಥಾತ್ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಪಾಠ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ದೊಡ್ಡದು, ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಸುಮಾರು 40-50 ಮೈಲಿ ದೂರ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ 8–10 ಮೈಲಿ ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾದಿನ ಹೋಗಿ ಅಂದೇ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಹೋದದ್ದು ಆಯಿತು, ಬಂದದ್ದು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಹೋದ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದು ಅವರ ನಡೆ, ನುಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಆಫೀಸರು ಅವರೊಡನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟುದೂರ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಟಿ.ಎ. 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಒಳಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಬಡ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್)

ಬೆಳಸಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಆಫೀಸರುಗಳಂತೆ ಜೀಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಅದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಒಳ ಅರ್ಥ, ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೀನ, ದಲಿತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಡಜನರು, ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಧದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ಹಣ ಇರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಹೀಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ರಚನೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಆ ಕಮಿಟಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3 ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದೂ ಸಹ ಒಂದು ದಸರಾ ಟೈಂನಲ್ಲಿ—ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭ—ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಗೌಣರೂಪವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭ ಎಂದರೆ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆದಾಗ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕರೆದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೂ ಅವರೇ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಇದ್ದರೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ, ಅವರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಯವರು ಸಂಚಾರ ಹೋದಾಗ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ 2 ಲಕ್ಷ ಜನ, ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ, ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಮತ್ತು ಹಾಲಕ್ಕಿ, ಸಿದ್ದಿ, ಕಚ್ಚೇಗೌಡ, ಕುಡುಬಿ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 14 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ 3 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ನೋಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಬ್ಬರು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ—ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವಂತೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ— ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗಿರಿಜನರಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು, ಆಗುಹೋಗುಗಳು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ

ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಾರದು. ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂತು. ಆದರೆ ಸತ್ಯವಂತರಾದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಇದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರದೆ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ 4 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 1962ರಲ್ಲಿ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖೋತಾಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಖೋತಾ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಸರಕಾರದವರ ಲೋಪದಿಂದ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೋನಿಗಳು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ವಿಚಾರ : ಹೆಚ್ಚು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೆಸಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದು, ಮಿಕ್ಸೆಡ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರೂ ಕಲೆತು ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಲಿಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಿಶ್ರಜಾತಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿರುವುದು ಅನುಕೂಲ. ಈಗ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಕೇವಲ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಪರ್ಧಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಲಾಟೆಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಇಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಟ್ಟಡವಿದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಹಂಗಾಮಿ ಕಟ್ಟಡ, ಹುಲ್ಲಿನಛಾವಣಿ, ಅಥವಾ ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಅವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತು ಜನರು ಬಡವರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತೆರೆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ 18 ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು, ಅವರು ಬೆಳೆಯುವ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೇಕು. ಈಗ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ 18 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದು, ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. 25 ರೂಪಾಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಿತಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ 18 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಾದರೂ ಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಫಿಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರನಡೆಸುವ ಕಡೆ ಆಫೀಸರರು 1 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯನ್ನು ಎಂಥ ಬಡವರಾದರೂ ಕೊಡಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಜೆ ತಿಂಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಸರ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರುಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಯ್ತು, ಬರುವ ವರ್ಷ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಈ ವರ್ಷ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮಾರ್ಚಿ 12ರ ವರೆಗೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವಲ್ ಆಫೀಸರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮುತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೆ ಇದೇ ಮಾರ್ಚಿ 20 ರಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೊರೆತರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಮಿಷನರು 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ವರದಿಯ 77ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಳೆದ 64ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಡಿಗನ್ನೂರು ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸರ್ವೆಮಾಡಿದಾಗ 70 ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ 413 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರಾಸರಿ 3 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದಂತಾಯ್ತು. ಆಲ್-ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ 6 ಎಕರೆ ಇದೆ 5.2 ಜನರಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 6.5 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 6 ಜನರಿರುವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 3.10 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಿಯ ಸಾಧ್ಯ? ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

3-00 P.M.

ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಒದಗಿಸುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬವಣೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯರು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ (ಮೂಡಬಿದ್ರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಲವು ಕಲ್ಯಾಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ವಿಭಾಗ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ದೀನದಲಿತ ಪಂಗಡ. ಈ ಪಂಗಡದ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಈ ಪಂಗಡದ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟವು ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತರ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಂದು ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂದಿನ ತನಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳು

ವಂಥ ಕಾಲ ನಮಗೆ ಒದಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನೂ ಕೂಡ ಉನ್ನತ ಜವಾಬುದಾರಿಕೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ರೀತಿಯ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವ ಖಾತೆಗಳೂ, ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಅಸಮರ್ಥರು, ಅಶಕ್ತರು ಎಂಬ ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷವೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡವ ಹಾಗೆಯೇ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವ ಖರ್ಚು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಅಬಲರಾದ ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಎದುರುನೋಡುತ್ತಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಕೇಳುವ ಈಗಿರುವ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಂಶ ಕೇವಲ ಕಲ್ಯಾಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ, ಹಲವು ಮಂದಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ, ಮಹಿಳಾ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಉದ್ಯೋಗಾಧಿಕಾರಿ, ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹಲವು ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಗೊಂದಲವೇ ಬೆಳೆದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೇ ಬೆಳೆದು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ನಿತ್ಯ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ 5 ಮಾಡಿ ಮೇಲೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು, ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅವರೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತನಗೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿನಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದಲಿತ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಮೋಚನೆ ದೊರಕದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕದೆ ನನ್ನಂಥವರಿಗೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ಹಿಂದುಳಿದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪಾಡೇನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಾನಾದರೋ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೀಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು, ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ನು, ಯೋಜಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

1925ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಲೇಬರ್ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಲೇಬರ್ ಶಾಲೆಗಳು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳು, ಹರಿಜನ ಶಾಲೆಗಳು, ಹರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಮಾರ್ಪಾಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಂದು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವೋ ಅದೇ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ವಿನಾ ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ 11,20,200 ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ, ಅವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಸ್ಪೂನ್ ಫೀಡಿಂಗ್ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು, ಭತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದುರಾಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂಶ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ಸ)

ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ ಅವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಲೇಬರ್ ವಿಭಾಗ, ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ವಿಭಾಗ ಆಯಿತು. ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್, ನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಎಡ, ಬಲ, ಈ ರೀತಿಯ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು, ಕಮಿಟಿಗಳು ಇವೆನ್ನೆಲ್ಲ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ಆ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಮತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಜಾತೀಯತೆಯ ಕಲಹವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಿಟಿಗಳು, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಇವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಸಮಿತಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮ. ಈಗ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸಂಶಯಕ್ಕೂ ಸಹ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವಿಭಾಗಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನೇ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದೇ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀಪನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದುಉಂಟು. ಇವರು ಈ ಜೀಪನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆಂಬುದು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಲಾಗ್ ಬುಕ್ಕನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಅವು ಉಪಯೋಗವಾಗಿವೆ; ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಉಪಯೋಗವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಂಟೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಅಥವಾ ಗಿರಿಜನ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮುಟ್ಟಿದೆ ವಿನಹ ಇನ್ನಿತರ ಕಾಡು ಗುಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಒಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ 18 ವರ್ಷಗಳನಂತರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇರಬೇಕೆ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆ ಈಗಿರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಇದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ. ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಡಿ.ಡಿ.ಓ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಮತ್ತಿತರ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರೆಲ್ಲರ ಮೂಲಕ ಇವನ್ನಿಷ್ಟೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಬದ್ಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೋ ಅದು ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಕಮೀಶನರ ವರದಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಘಟನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಇನ್ನು ನಿಜವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಮಾಜದ ದುಷ್ಟಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡಿ ಡೈರಿ ತುಂಬಿಸಿ ತೋರಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ದುಶ್ಚಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ದಲಿತರ ಹಿತ ಹಿಂದಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ರಕ್ಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇವತ್ತು ಅವರು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಸಿಗದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಇವತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ

ದಲಿತ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ದರಖಾಸ್ತು ಸ್ಥಳ ಸೌಕರ್ಯವೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಲಿತರು ನಿವಾಸವಿರುವಷ್ಟು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದರೊಳಗೆ ದರ ಖಾಸ್ತು ಕೊಡಬೇಕು. ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 4-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಆ ಹಣ ನನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ನಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಹಣ ಇವತ್ತಿಗೂ ಯಾಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಗಳಿವೆ, ಆತಂಕಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಕುಂಟು ನೆಪಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ? ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ? ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲವೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದೇನು ದೊಡ್ಡವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಾದ. ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರವಿರುವಾಗ ಬಂತ್ವಾಳದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸ್ವಾದೀನ ಪಡೆದು ದಲಿತರಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯ ಆತಂಕವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಲಿತ ನಿವಾಸ ಕಾಲನಿಗಳ ಸಮೀಪ ಕೂಡಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಅಂಥ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೋ ಇನ್ನು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶೇ 18% ರಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆ ಇದ್ದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಘಟನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರು ಹಾಗೂ 4ನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಕೇಡರ್‌ನ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಇವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಉವಹರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇಳಿದರೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಕಮೀಶನ್ನಿಗೆ ವರದಿಯೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಜಾರು ಆದೀತೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ I ಗ್ರೇಡ್, II ಗ್ರೇಡ್ ಮತ್ತು III ಗ್ರೇಡ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೇಡರಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಹುದ್ದೆಗಳು ದಲಿತ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ವರದಿ ಮಾಡದಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ 1960ರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ತರಿಸಿ ದಲಿತವರ್ಗದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದ್ದದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 1-1-1961 ರಿಂದ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿ

ಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಯಾರ್ಯಾರನ್ನು ಹೀಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿ ಖಾಯಂಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ದಾಮೂಷಾ ಪ್ರಕಾರ ದಲಿತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜಿನಿಂದ ಅಥವ ಜಿಲ್ಲಾ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಉಮೇದುವಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಕರೆದು ಅವರೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಥವ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಚುನಾಯಿಸಿದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಜ್ಞೆ ಬಂತು. ಈ ಆಜ್ಞೆ ಒಂದು ಅಸ್ಥಿರವಾದುದು ಮತ್ತು ದಲಿತರ ನೇಮಕದ ಹಿಂದಿನ ಆಜ್ಞೆ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ 1-1-1960ರ ನಂತರ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಲಿತ ನೌಕರರೂ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಹೊರಬೀಳುವಂತಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಬಾಧಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ಸುಮಾರು 3—4 ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು ? ಯಾವರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ? ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ನಿನಿಂದ 6 ಜನ ಹೊರಗೆ ಹೋದವರ ಪೈಕಿ 4 ಜನ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ 4 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನ ದಲಿತರು ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್, ಲೇಬರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೂ ನಾನು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳೇನೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡಿಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮಾತ್ರವಾದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಇದರಿಂದ ಈ ಬಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿವೆ ಇವರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಇತರರಂತೆ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕಷ್ಟಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸಹ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವೇಕೆನ್ಸಿಯೊಳಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಲಹೆ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಇರುವಾಗ, ಆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಇವರು ಪಾಲಿಸಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 80 ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ 60ರಷ್ಟು ಪ್ರಮೋಷನಲ್ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡಾ 20 ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶೇಕಡಾ 40ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಲ್ಲದೆ. ಬಾಕಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಶೇಕಡಾ 60-80ರಷ್ಟು ಪ್ರಮೋಷನಲ್ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲವೆ ಉಳಿದ ಶೇಕಡ 30-40ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯವೆಷ್ಟು ? Total No. of Sanctioned posts ನಲ್ಲಿ ಕಾದಿಡಲ್ಪಡುವ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ಪೋಸ್ಟ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಭರ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ತುಂಬಿಸಲೇಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರು weaker sections ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟವರು ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನೌಕರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ

ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಟ್ರೆಜರಿ ಬೇಂಚಿನವರು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ಅರಣ್ಯ ರೋದನವಾದಂತಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ವೇಕೆನ್ಸಿಯೊಳಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಆ ಘನತರವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದರೋ ಎಂಬುದು ಶೋಚನೀಯ ಮತ್ತು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಅವರ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ, ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ.—ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಅದು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ, ಉನ್ನತವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆಯುವರೆ ಬಾಧಕ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗಳವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ ವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದಲಿತವರ್ಗದವರನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ನೇಮಕವೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಏನು ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ಏನೊಂದು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ.—ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇನು ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಭರ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಭರ್ತಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬಿನವರಿಗೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನವರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮುಂತಾದ ಕೀ ಪೋಸ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸು ತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಸಾಲದು ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವ ಕೊರತೆಯ ವಿಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀ ಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿಇತ್ತು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆನ್ವ)

ದ್ದೀರಿ, ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸಿಗೆ 18 ಪರ್ಸೆಂಟಿನವೂ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ, ಕೆಲವು ಬೋವಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಆದಿಜಾಂಬವ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ಅಥವ 3 ಲಕ್ಷ 14 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಜಾತಿಯವರದೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೋವಿಹಾಸ್ಟಲ್ ಅಥವ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಜಾತಿಯವರ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು ? ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಲ್ಲಿಯೆ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಜಾತಿಯವರೂ ಬೋವಿಯವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಮ್ಯುನಲ್ ಹೋಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏನಿದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೂಡ ಇತರ ಶಾಲೆಗಳಂತೆಯೇ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಏನೋತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸಾಕಿ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಈ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಸಿಲಬಸ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯವರೇ ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇರೀತಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ದಾರಿತಪ್ಪಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಗರಗಳ ಹೊರಗಡೆ ವಿಶಾಲಸ್ಥಳ ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ನರ್ತನ, ಗಾಯನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಕೊಟ್ಟು ಮಹಿಳಾದಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ವಾತಾವರಣದ ಉತ್ತಮ ಮಹಿಳೆಯಾರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ದುರಭ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಕೊಡುತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲೋ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್ ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕ ಪೆನ್ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ

ವೇನು ? ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿಗೆ 18 ರಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿ ಗಳವರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇರೀತಿ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ಸ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡು ವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ತೀರಾಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಫಾರಮ್ ಮಾಡಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಲದರೂಪದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಫಾರಮ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೂ ಕೂಡ 91, 700 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ 7 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ 2 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 7 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರೂ. 21,000 ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ 7 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಂಡ್ಯಾಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಫಾರಮ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ಯೋಜನೆ ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಖ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ವಾರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಶಕ್ತಿವಂತರೋ, ಯಾರು ಬಲವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

3-30 P.M.

ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು, ಅದು ಏಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ, ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇವರಿಗಾಗಿರುವ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾಡುತ್ತಿರು ತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಣಿಯವರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಕೂಲಂಕಶವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾದೀತು. ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾಸ್ಟಲು ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ಟೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂಥ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಲ್ಲ, ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ ಆ ಆಸ್ತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ)

ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ್ರಯಪತ್ರಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೋಧಿಸಿದರೆ ಸಂಘದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ''ಟ್ರಸ್ಟ್'' 1932ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು ಇದು. ಈ ಸಂಘದ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಭಿಕ್ಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದವರ ಪಾಲಾಗಲೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸ್ವತ್ತು ಈಗ ಪೋಲಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಯಾರ್ಯಾರ ಕೈಗೋ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಲೆಖ್ಖದಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ. ಅದರ ಬ್ರಾಂಚುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೂ, ಅದರ ಅಕೌಂಟ್ಸನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸದೆ, ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸದೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಹ ರದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಆಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸ್ವಂತ ಸ್ವತ್ತುಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ನಡೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ; ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಪೋಲಾಗಿವೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಪರರ ಕೈಗೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೇರಿ, ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳು ನಡೆದು, ಈಗ ಪೋಲೀಸು ತನಿಖೆಗಳು ನಡೆದು ಈಗ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕಾದ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವೆಯರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗೀಗ್ಯೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೈಫ್ ಬರಬೇಕು, ಈಗ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ; ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ; ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟಸ್ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಬದಲು, ನೇರವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖಾ ಡೈರೆಕ್ಟರವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರ ಕೈ ಕೆಳಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ವರದಿಗಳು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ ಹುದ್ದೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬಹಳ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹುದ್ದೆ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ಈಗಿನ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೆಗಳ ರದ್ದಿನಿಂದ ಉಳಿಯುವ ಹಣದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಅಪಾರವಾದ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಜೊತೆ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರು ಸುಮ್ಮನೆ ಜೀಪುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು, ಟಿ.ಎ. ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ, ಟ್ರೆಜರಿ ಹಣ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ''ಸ್ಟೇಟಸ್'' ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಮತ್ತು ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ ಬದಲು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆರ್.ಐ. ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಕಾರ್ಯರಂಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು

ಸಂಶೋಧನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ (ಸಂಕೇಶ್ವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವರೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ತಾಳಿ ಬರಬೇಕೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು, ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಆಕ್ಟುಗಳಿವೆ. ಯಾವಾಗ ಒಂದೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರತಿ ಸಲ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು; ಈ ಸಲ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಾರು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏಕೋ ಇವರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಳಗೊಳಗೆ ಈ ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಕೊಲೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗುರುವಿನ ಪ್ರಸಾದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕದಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗಳಿಗೇ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಕೆಲಸಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಏನನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕಳಿಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಇರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಬಂದಾಗ ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ನು: ಇದರೊಳಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ನು ಮೂಲಕ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸಮಾಜದ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ. ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಬಹಳ ಇವೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕೂಸಿನ ತಾಯಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ತಾಯಿಯ ಮಗಳಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಾವೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಜುಕೇಷನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಲೆ)

ಇದರಲ್ಲಿ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಹರಿವಿ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಿಂತಹ ಸ್ಕಾಲರುಷೀಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರುಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇಲ್ಲ ಕಾರಣ ತೀವ್ರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳೆಂದು ಇವೆ. ಇದರಂತೆ ಹರಿಜನರುಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸೆಟಲ್ ಆಗಬೇಕು ಇತರ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಗಾಯಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರು ಮಿನಿಸ್ಟರವರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಗಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಇವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರು ಮಿನಿಸ್ಟರವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಉನ್ನತಿ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಂತೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೇಕೆ ತಗಾಯಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಈ ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು 15 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಫಸಲಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು, ಫರ್ಟಿಲೈಸರು ಮಿಕ್ಸರು ಬೇಕು ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಡಕುಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತಿ ಹಿಂಬಡತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸಮಾಜದ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸರಕಾರ ಹೀಗೇಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರದು ಮೊದಲಿನ ಸರಕಾರ ಮಹಿಷಾಸುರನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್ತು, ಈಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಮೊದಲು ಆಗಿದೆಯೋ ಆದರಂತೆ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಷ್ಟು ವನಹತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 15—20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದರಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟ

ರವರು, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರೂ ಒಂದುಕಡೆ ಕಲೆತು ಇಂತಿಂತಹ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಾಕಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಆದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೊಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳುಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಈಗಿರುವ ಒಬ್ಬರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಏನೊಂದು ಹೊಲಸಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು! ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೌಸಿಂಗು ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೌಸಿಂಗು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ! ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹಾಕಿ ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು? ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಪುನಃ ಇದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲೂಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ರಿಸರ್ವೇಷನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ನು ಪಂಗಡದವರ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 179ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಾವೇಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೂಸ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು III ಮತ್ತು IV ದರ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಶನ್‌ದಲ್ಲಿ ರಿಜರ್‌ವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ರಾಫ್ಟ್‌ಮೆನ್ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೊಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಅಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಂಥೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಬಡಿಗತನ ಕಮ್ಮಾರತನ ಕಲಿಸುವುದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ನೂಲುವ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೇಕಾರರ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಟ್ರಂಕ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನು ತಯಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಕುರಿ ಕೋಳಿ ಕೋಣ ಕಳಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗ ದಂಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಮಂಜೂರು ಯಾಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಜಟಿಲವಾದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇಂಥ ಉದ್ಯೋಗ ದಂಥೆ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಭಾಯಿ ಬೋಗಳೆ)

ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೋ-ಆಪರೇಶನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಹ ಕೋ-ಆಪರೇಶನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಅವರ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಲೇಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಲೇಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ಸಡಿಲು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಬದಲಿಸಬೇಕು. ರಿಜರ್ವೇಶನ್ ಪಡೆದಿರುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೋಶಿಯಲ್ ವೇಲ್‌ಫೇರ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಡಿದಾಡಿರಿ. ಅದರಮೇಲೆ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ. ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಥೋಡೇ ದಿವಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿರಿ. ನಾನು ಬಡಿದಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಬಡಿದಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ? ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದಿಂದ ಮೂರನೇ ವರ್ಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಾಗಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಹಾಗೂ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನನೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಇದು ಒಂದು ದುರಂತವಾಗಿದೆ. ಇಟ್ ಈಜ್ ಎ ಟ್ರಾಜೆಡೀ. ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ದುರಂತ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಚಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 10–15 ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ? ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಇದೆಯೇ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ? ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೇ? ನಿಡುವಣಿ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರಕೆರೆ ಪ್ರಕರಣದವರೆಗೆ ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ದರೋಡೆ ಹರಿಜನರ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ? ಬರೀ ಭಾಷಣ

ಮಾಡಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಟ್ಟು ಕಥ ಇದು ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಅದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಯಾರು ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೇ? ಹಿಂದುಳಿದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ನನ್ನಂಥ ನತದೃಷ್ಟನನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಯಃಕಶ್ಚಿತ್ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಲಿ ಅವನು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಬಾಳಲು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ ಮಾತು ಅಲ್ಲ. ನಿಡುವಣಿ, ಅರಕೆರೆ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಕಾಳೀಹುಂಡಿ ಹಾಗೂ ಜಮಖಂಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದು ಹೊಡೆದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಇದೆಯೇ? ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಏನು ಆಗಿದೆ? ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಒಂದು ಆದೇಶ ಇದೆ. ನಾವು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಈಗ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸೇರಿಲ್ಲಾ ಎಂದು. ಸರಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರಗತಿ ಜನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ? ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ ಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆಯೇ? ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ? ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಸ್ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಥವಾ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಜನತೆಗೆ ಈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ನೀವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?

Can you say definitely that this class of people have at least got the benefit of one-fifth of the amount that we have spent in the Plan programme?

4-00 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಪ್ಲಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣ ನಮಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ: ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಶೇ. 51ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 51ರಷ್ಟು ಹಣ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಎಂದು

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ನನ್ನ ನತದೃಷ್ಟ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನಾಂಗ ವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇವರ ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರೂ ಸಹಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೀಗ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವರ್ಗ ಮುಂದುವರಿದಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬು ದನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದಿವಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಅದು ಪಾಪದ ಹಣ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಹಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ ಅವರು ಹಾಗೆ ಅದು ಪಾಪದ ಹಣ ಅಂತ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದರು?

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಬಹಳ ಕೀಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೋ ಅಂಥಾ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅವರು ಆ ದಿವಸ ಈ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪ ಯಾರೂ ಅಂಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅಂಥ ಹೀನಾಯಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಅಂಥ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ದಿವಸ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಅನ್ನ, ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದಂಥ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಅವರು ಅವರ ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಗೌರವ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ಒಂದು ಕುಡಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಒಂದು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಆ ಪಾನನಿರೋಧ ತತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಣತೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮಗೊಂದು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದ ಯಾವ ಒಂದು ದೀನದಲಿತ ಜನಾಂಗವಿದೆಯೋ ಆ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಗೌರವಗಳಿಂದ ಬಾಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ......

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅಧಃಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ 10,000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿದ್ದೇವೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೇ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೇನೋ ಇದನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆ; ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆದಷ್ಟೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಎಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾಗಲೀ ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದರಮ್ಮನವರು ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಷ್ಟೇ, ಅಂದರೆ ನಾವು ಕೇವಲ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಮುಗಿಸದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ. ಆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲಲ್ಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಯಾರೂ ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದೆಂದರೆ, ಅದು ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೂ ಇದು ಜನರ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಭಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರು ಈ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುರ್ದೆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇದು.

ಅದರಲ್ಲೂ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ನಾವು ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೆ ಸಾಲದೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೂ ಹತ್ತಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇವುಗಳ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಸರಾಸರಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಗ್ರ್ಯಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಂಥ ವಿಷಯ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಇದು ವೇದ್ಯವಾಗದಂಥ ವಿಚಾರವೇನಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಜವಾನನಿಗೂ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಒಬ್ಬ ಅಡಿಗೆಯವನಿಗೂ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಎಂದರೇನರ್ಥ? ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆತನಿಗೆ ಡಿ.ಎ. ಇತ್ಯಾದಿ ಇನ್ನಾವ ಅಲೋಯನ್ಸುಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ—ಮಗಳೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಗಿಣಿ ಸಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಸಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿ, ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಹಾಕಿದಂತಾಗಿದೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾರ ಮಗಳು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಇದಾಳಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಲಾ 20-25, 18 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು.

ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಂದಾಚಾರ—ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ರಟ್—ಹೋಗಬೇಕು. ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಏನು ಖಾಯಿಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಗುಣಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವ ಖಂಡಿತ ಕೂಡದು.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಇವೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವೇ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮವರಿತು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅಥವಾ ಎರಡೆರಡು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3 ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಇವೆ, ಇದು ಬಹಳ ಅಭಾಸ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಒಂದೂ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟೆಲನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು—ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ: ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಾಲದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಂದ ಸೂಚಿತವಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೀವ ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಷರತ್ತುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಧನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಇವತ್ತೂ ನಾಳೆಯೋ ಸಾಲದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಚಿ 25ನೇ ತಾರೀಖು ಆಯಿತು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ದುಡ್ಡು ಬರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. 31ನೇ ತಾರೀಖು ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇವೆ.

It was easy for the Government to find at least 15 lakhs out of the savings in the various Departments. If they had the heart and if they had the mind, they could have found out. But they are not doing it. We do not want mere lip sympathy.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಮುಖ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಾಧಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಇದ್ದು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಉತ್ತರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು 1962-63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ಮೇಜರ್ ಹೆಡ್ ಆಗಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ 26, ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ 19 ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ 32 ಈ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮೇಜರ್ ಹೆಡ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು ಓದುವಾಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅರಬರ ಪಾಪಿ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಆ ಗಾದೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಖಾತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಐದು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಐದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷದ 25ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಪುಟ 438ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವಂತೆ ಬರೀ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಬೇರೆದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್‌ಟಿಕ್ಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ 13 ಲಕ್ಷ 13 ಸಾವಿರದ 400 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರೀ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ 22 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರದ 800 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ 85 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 1 ಕೋಟಿ 85 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 6 ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿ 42 ಲಕ್ಷ 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗುತ್ತಿರುವುದು 80 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು 1 ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ಬರೇ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. 80 ಲಕ್ಷವಾದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. 80 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೇರುವುದು 40 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡದೋಷಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗಾಗಿ ಈ ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಪಾಪಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾಪಿಗಳೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. 2 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಜನರು ಲಪಟಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸರಕಾರ ಉತ್ತಮವಾದ ಸರಕಾರವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಇದನು ಹೇಳುವುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರನ್ನು ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ, ಅವರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ಧಾರೆಯೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಬಹಳವಾಗಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಅಂಥವರಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು, ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಕ್ಷೇಮ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚಿನ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂದೊಂದು ಬಾಬನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ತಪಶೀಲಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ. ನೇರವಾಗಿ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಪಾತ್ರರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 54,72,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಮಧ್ಯೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಹೆಲ್ತ್‌ಗೆ ಕೇವಲ 87,100 ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಸೇರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ 15 ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ, ಬಂದು 17 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಜನರು ಓಟುಕೊಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯದು, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತಃ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಿರುವ 9 ಕೋಟಿ ಜನರ ಬಾಯಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸವರುವ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು, ಮರ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ತತ್ವ ಬರೀ ಬಾಯಲ್ಲಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಉಳಿದಿರುವ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಸಹ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ. ಸೇಕಡ 18 ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 4 ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿವೆ, ಇನ್ನೂ 14 ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ 18 ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ? ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜಿನಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡದೆ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸರಕಾರ ಸೇಕಡ 18 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 3 ಜನರಾದರೂ ದಲಿತವರ್ಗದವರಿರಬೇಕು, ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. 1967 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಉರುಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಖಂಡಿತ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ದಲಿತವರ್ಗದವರೇ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಜ್ಯ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದು ಬೇಡ, ಸಮಾಜವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸತ್ಯದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ದಿವಸ ಬಾಳಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

4-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ)

ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲೋಪವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 437 ರಿಂದ 445 ನೆ ಪುಟದವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು. ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಹಾಪರಾಧ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ (ಬಾರ್ದೋಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಏನುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಔಟ್‌ಲೇ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲನೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1,15,90,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಿಂದ ಕೇವಲ 83 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ 1956-61ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2,07,75,500 ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ 1961-66 ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 2 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ 30-9-1963 ರ ವರೆಗೆ ಕೇವಲ 94 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಿತ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ, ಆ ಖಾತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರ ಸಲುವಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ 82 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ 3 ಲಕ್ಷ 23 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತಂದು, ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹಿತ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹಿತ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಔಟ್‌ಲೇ 34,99,360 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೂ ಕೇವಲ 9,91,477 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಷಣವಾಗದೆ ಇರುವ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಡೀ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿ ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ, ಖರ್ಚು ಆಗಿರುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ. 1956–61 ಕ್ಕೆ: 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1961-66 ಕ್ಕೆ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಏಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫ್ ಅದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್‌ಗಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ 9 ಲಕ್ಷ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅದಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 153 ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಸಹಿತ ಎರಡು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯು ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆ ಆರ್ಡರು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ, ಹರಿಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರಿರುವ ನಮಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 18 ಭಾಗ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 11-11-1963 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಖಾತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ :

The policy in regard to reservation for S.C. and S.T. has to be filled up by promotion has since been reviewed and decision has been taken. ಇನ್ನು ರಿಜರ್‌ವೇಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ :

> "Promotions against such reserved vacancies will continue to be there subject to the candidates' satisfying the prescribed minimum standards."

Sri SIDDIAH KASIMATH (Shirahatti).—Sir, the Hon'ble Member it reading the order. Where did he get that order from ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎರ್. ಕಬಾಡಿ.—ಇದು ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರಲ್ಲಿದೆ. ಅದುವರೆಗೂ ಇದು ಎಲ್ಲಿತ್ತು, ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಟೆಂಪೂರರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ವಿಸ್‌ದಾರರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ :

> "The Heads of Departments and other competent officers concerned are permitted to appoint candidates from other communities in these temporary reserved vacancies which are

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ)

to last for a short period. They could be filled up without reference to the recruiting agency. The reserved post carrying less than Rs. 50 can be filled up."

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ಸರಕಾರದವರೂ ಸಹ ಇಷ್ಟು ವೇಕೆನ್ಸೀಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರೂ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಒಂದು ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ರಿಜರ್ವ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"Under Madras State and Subordinate Service Rules and under special rules certain concessions in respect of educational qualifications have been given to candidates belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes both for initial recruitment as well as for promotions. The members of these communities are exempted from payment of application fees and examination fees prescribed for recruitment to various serviccs within and outside the purview of the Public Service Commission."

ಹೀಗೆ ಫೀಸ್ ಸಹಿತ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಸುವರ್ಣಿಯವರಿಗೂ ಒಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಲೆದರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಂಧ್ರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಟ್ಯೂಟ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ Industrial Agricultural Settlement ಅಂತಾ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಲರ್ಸ್ ಯಾರೂ ಇರಲ್ಲಾ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಜನರನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟಿಗಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಕಳಿಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಒಂದು ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವತ್ತು ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ. ಅದಿನ್ನೂ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ Chief Inspector of Certified Schools ಇವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕ್ಲೋಜ್

ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಇದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಾಗೆ ಹೊಡದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಬಾಬುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಬುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಿಸಿಲೇನಿಯಸ್ ಹೆಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಘಟನೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನಿಂದ ಲಂಚ ಸುಲಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಿ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಯಾವ ಯಾವಾಗ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೋ ಅದು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟು ಈಚಲು ಮರಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡದ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಂಚ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಬಡ ಜನರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಂಚವನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹೀನಾಯಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಡಿ, ಅಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಒಂದು ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಟಿಫೈಯಾಗಿತ್ತೋ ಪುನಃ ಅವನನ್ನೇ ತರುವಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವನಿಂದಲೇ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಂಚ ಸುರಿಮಳೆಯಾಯಿತು.

ಗೌರವಸ್ಥರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೂರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಜಿ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್.ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರ ಸಂಸಾರದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು 17 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮನೆತನದವರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಕಾಪಿಯನ್ನ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥನಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ವಿಷವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸಾಯುವಾಗ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿದು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಅತಿ ದಾರುಣವಾದ ವಿಷಯ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಜಿ ಶಾಸನ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರ ತಮ್ಮ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಎನ್. ಜಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ ಎಂದು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಮನೆತನದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಗೌರವಸ್ಥ ಮನೆತನದವರು. ಅಂಥಾ ಮನೆತನದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಈ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೇಳಿದರು ಅವರು ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ದುರಾಚಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದುರಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥರಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾಷಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಹಲೋಕದಿಂದ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಾಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸಾಯಬೇಕೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಾಶ್ವತವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಬ್ಬ ಗೌರವಸ್ಥನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾಷಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆಯೇ? ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯದಿಂದ ಬಾಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ಪಾಷಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ''ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣರು ಎಂದು'' ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಪತ್ರದ ನಕಲನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪಾಶವೀದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದುರಾಡಳಿತ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಇದರಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನೂ ದುರಾಡಳಿತವನ್ನೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಹಾವಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಾರುಣವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದುರಾಡಳಿತದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಆ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಲಿ. ಆ ದುರಂತದ ವಿಷಯವನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಕರ್ತಯಾರು, ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೋಸ್ಕರ, ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೋಲೀಸು ಇದೆ. ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಉಂಟು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥರು ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವಂತರು ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯೂ ಇರಬಾರದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥ ಮನೆತನ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು 18 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಗೌರವಸ್ಥರನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನ ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಲಂಚವನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಗೂಂಡಾಗಿರಿಯನ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಈ ದೇಶ ಏಳಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಂಖಾತರ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನ

ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣ ಇಷ್ಟೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಏನಾದರೂ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ಇವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥರಾದ ಜನರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Munichinnappa may speak for 5 minutes.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the Leader of the Opposition has just brought to your notice a case of suicide. It was under special circumstances that he was permitted to make a statement.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Since it was a serious matter, I allowed him though strictly it does not come under the Demand under the rules.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I want to place before you......

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The member may do it later on.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I want to know the reaction of the Government because the Leader of the Opposition has made a statement and he has demanded a judicial enquiry. It is through you that he has demanded this judicial enquiry.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has made the statement and the Government's reaction to it will be known in due course.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—A person has sacrifeed his life by taking poison because of the harassment meted out to him by a Police Sub-Inspector. This has happened on account of the statement made by the Chief Minister of Mysore the other day. Because of that statement this officer gained momentum and he began to harass him in all ways. As a result of that this person has taken poison and put an end to his own life. Now it is the sacred duty of the Speaker to call upon the Government to state what action they are going to take against such an officer who is committing atrocities and harassing the people. So in this matter I am seeking the protection of the Chair to compel the Government to make a statement on this serious matter.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ The Government should take immediate action in this matter. I also support the plea of the Hon'ble Member because this is a serious matter. The person has written a letter to the Chief Minister and all the members of his family. That is why through you we want the Government to take action immediately against this officer.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ (ಬೆಂಗಳೂರು ಸೌತ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಂಟು ಬಹಳ ಅಲ್ಪ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

5-00 P. M.

ಮತ್ತೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ರು ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದು ಮನೆಯೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೊ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಮೀನು ಆಕ್ವೈರು ಮಾಡುವ ರಿಕಾರ್ಡ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 8-10 ವರ್ಷವಾದರೂ ರೆಕಾರ್ಡು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಹೀಗೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ತಾವು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳೊಳಗೆ, ಕೊಳಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲಿ, ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಲಿ, ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಚಾಪೆ, ನಾಲ್ಕು ಗಳುಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡ್ಯಾಮುಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಬಡ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗದೆ ಇವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವರಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಕಾರ್ಡು ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹಣ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೈರಸಂದ್ರ ಅಂತ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ. ನಾನು ಅತನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ ಎಂದು. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇ-ಔಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೂ 400 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವರು ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು, ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವು ಇವತ್ತು ಬೀಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ 400 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಬಡವರನ್ನು ಕಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ದುಡ್ಡು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ, ಮನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರೆ ಆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಬಡವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಯ ಖರೀದಿ 3 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮನೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿ, ಪಾಪ ಬಡವರಿಂದ 3-4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದುಬಾರಿ ಖರ್ಚೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಿಂದ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದು.

ಈ ಸ್ಕಾಲರ್ ಶಿಪ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಜನತೆಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ಸೀಟು ಕೊಡುವುದೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲ್ಲುಗಳ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗೂ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆ ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸುರಂಗ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister will begin his reply.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this being a very important Demand, we request that some more members might be permitted to speak. We have no objection to sit for some more time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Both sides should agree.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this Demand touches about 27 lakhs of people. There is a committee which meets only twice in a year. We request you to be a little lenient and allow some of us to participate.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಜಾಸ್ತಿ ಹೊತ್ತು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಾದರೆ, ನನ್ನದು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಸಮಯ ಕೊಡಿರಿ, ಕೇಳೋಣ. ನಾನು 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We will sit for half an hour more.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ಸಿಂಗ್ (ಜಗಳೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, 1965-66ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಾ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಸಹ ಬಹಳ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದವರಿಗಾಗಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪರವಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್)

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬರುವಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ಅವಕಾಶಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೇ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದು ಮೊದಲನೇ ಮೆಟ್ಟಲು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ದೀನದಲಿತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಕಾಲರುಷಿಪ್ಪನ್ನು ಜನರಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂದಿಂದ ಕೊಡಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೇದು, ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ನಾಲೇ ಅಥವಾ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಇವರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದೇ ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ, ಆಯಿಲ್ ಎಂಜಿನ್ನುಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸರಕಾರದವರೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಜಾತೀಯ ಹಾಸ್ಟಲ್ಲುಗಳು ಬೇಡ. ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಂದೇ ತರದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿರಬೇಕು. ನಾನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದು, ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿಯೇ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂದು ಕರೆದು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಬೆರೆತು ಬಾಳುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ, ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಸ್ಟಲ್ಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಿನ ಕೊರತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಒಂದು ಈ ಎರಡು ಹಾಸ್ಟಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಬಹುಶಃ ಇವೆರಡು ಹಾಸ್ಟಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೊರತೆ ನೀಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷವೇ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಕೊಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹರಿಜನ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರ ಸ್ಟೇಟು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ನು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಮಿಟಿ, ಹೆಲ್ತ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಸಣ್ಣಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವರು 100-120 ವರ್ಷಗಳ ಮುದುಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೈಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹದ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಯ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದಿನವೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಇಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿಸಿ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಲೋನಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೋನಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಜಮೀನು, ಒಂದು ಮನೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಸೆಂಟರು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ, ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮತ್ತಿತ್ತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುವಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

I. T. C. ಟ್ರೇಡಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಎಂದು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳಿವೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಟೂಟು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಾರದೇ ಹೋಯಿತು. ಅದೇನು ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯಲು ಸರಕಾರ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಸಮಾಜ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಹವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನುಂಡಂತೆ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅದೇ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸನದ ನಿರ್ಬಂಧ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ Dr. Ambedkar's pact ಎಂದಿತ್ತು, ಅದರಂತೆ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 30ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗಿನ ಗೊಂದಲಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಗಿನವರಿಗೂ ಈಗಿನವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಪುರುಷ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಜನತೆಯ ಶಕ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 18 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಳಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾನೇ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೀವನ ಹಸನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೆ ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡುವುದು ಊಟ ಹಾಕುವುದು, ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿ ಅಂಬೇಡಕರ್ ಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಆಯಿತು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆಯೇ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅನಸೂಚಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಏಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಡಿದಾಡಿದರೆ ಪಕ್ಷ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಆಶೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಡಿದಾಡಿದರೆ ಫೈನಲ್ ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೂ ಪೇಪರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಯಾವ ತಾಳೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜನಜೀವನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಶಿಶು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಿಂಸಾ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಒಂದು ಚಾನ್ಸ್ ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾಯಿ ನರಿ ಪಾಡು ಆಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಾತೆ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಚಿವೆಯರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು...ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪನವರು.........

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಶೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು ಅಭಿನಂದನೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಸಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬಾಪೂಜಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೆ. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಕಾಗದಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಈ ಫೈಲ್ ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಈ ಫೈಲು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಬಿಕೊಪ್ಪ, ಚನ್ನಗಿರಿ, ಅಳಕನೂರು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಕೀಂ ಕಾರ್ಯಗತವಾ ಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕನಿಕರವಿಲ್ಲವೇ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆಗಬಾರದ್ದು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸರಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಬಡ ಜನರಿಗಾಗಿ 500 ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಜಿಂಕ್ ಷೀಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಬಾಗಿಲು ಎರಡು ಕಿಟಕಿ ಇರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬಡವರು ಹುಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಗುಡಿಸಲು ಅದರಲ್ಲಿಯ ದವಸಧಾನ್ಯ ಸುಟ್ಟು ಹೋದ ಸಮಾಚಾರದ ರಿಪೋರ್ಟು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಇದರಿಂದ ಜನರು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೀವ್ರ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಕೀಮ್ಸು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿ ರಚನೆ ಮಾಡು ವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಹೇರಳವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

5-30 P. M.

ಇದು ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಾಬನ್ನು ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಚಿವೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಂಡುಬರತಕ್ಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಅವರು ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಂಚತಕ್ಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಬರೀ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೊಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಗೆ ಈ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪಾಲಸಿಯಿಂದ ಅವರ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಾರದು ನಾವು ಇನ್ನಾದರೂ ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಚರಣೆ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಬರಿಯ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ತೆವಹಿಸಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲೊಂದು ಅಲ್ಲೊಂದು ಏನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವಿದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇವು ಏನೇನೂ ಸಾಲವು. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

ಇನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರು

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇಂದು ಯಾವರೀತಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನ ಗಳಿವೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಒಂದು ಫೈಲು 3—4 ವರ್ಷ ಬರೀ ಓಡಾಟದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಂಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೊಂದು ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಅಥವಾ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಾಗ್ಗೂ ಅವು ಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ : ಈ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಂತೆಯೇ ಯಾವ ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಮನೆ ಮಠಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ರೇಸಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಇವರ ಒಂದು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿರುವಂತೆ ಇವರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿ ಇವರನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಗೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ತಗೆದುಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವರನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಬ್ಬ ರಂತೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಅವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಇನ್ನು ದಸರಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕವಾಗತಕ್ಕ ಕಮಿಟಿಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹವರಿಗೆ ಮಹತ್ವಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಪರಿಣತೆ ಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣತರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರುಗಳು ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಜನರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರು, ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಖಾತೆ, ಆ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ, ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಖಾತೆ.—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ ಎಂದರೆ ತಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Now I have given up padding. I straightaway go to the topic.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಎದುರಿಗೇ ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಗಿರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಭಾಷಣದ ವೈಖರಿ ಎಲ್ಲಾ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 27 ಲಕ್ಷ ಜನ ಈ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಓಟುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಓಟು ತಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ತುಂಬಾ ತುಂಬಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದು, ಕೋಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕುರಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು, ದನ, ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಕೋಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 67ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡೆತ್ತಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಓಟನ್ನು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅವರು ಹರಿಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು. ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಂಥ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರೆಟಿಕ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವೂ, ನೀವೂ ಇವತ್ತು ನೋಡಬೇಕು. ಆ ದಿನ ಆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅನುಕಂಪ ಇತ್ತು. ನೇರಳೇ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಬ್ಯೂರೋಕ್ರೆಟಿಕ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರಾಗಿರುವ ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಮೆಂಬರಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಅನುಕಂಪ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಗ ಇತ್ತು. ಈಗ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ? 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ನಮಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಮೇಲೆ ನೌಕರಿ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅದು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಆ 27ಲಕ್ಷ ಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಜನ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರದೂ ಒಂದು ಓಟು ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಅನುಕೂಲರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯನ್ನೇ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 19 ಜನರಿಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು, ಈ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಾವೇನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಶಾಖೆ ಇದೆ ಅವರು ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ? 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು-ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫಿಲ್ಮ್‌ಫೇರ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೇನೋ-ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಡ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು 17 ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ.........

MR. SPEAKER.—If the Hon'ble Member says that outside the House, I do not mind. Is he criticising the Budget ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I submit to the Chair, Sir, while speaking on the Budget that is before……

Mr. SPEAKER.—The Member is entitled to say 'let these Members resign' and have I to shut their mouth ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—No, Sir. It is left to them.

Mr. SPEAKER.—It is up to me to see that no Member is unnecessarily embarrassed. If he criticises the Government I do not mind it. But to say that other Members—19 Members are not doing their duty and they should resign—it does not come anywhere near the Budget.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, what are they doing here ?

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, this Hon'ble Member is again continuing his own way.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this Hon'ble Member is criticising here and he has not done any service to his people.

Mr. SPEAKER.—I advised the Member, that he would have been wiser if he does not drag him……

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, because Sri G. Duggappa has got some grievance against me about Sirigere Mutt……

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, while making remarks on the Budget, is it open to any Member to make personal references and criticise Members personally on the Floor of the House ?

Mr. SPEAKER.—Rules are very clear. No Member is entitled to cast aspersions and insinuations against others.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He brought in my child of six years on the Floor of the House ? Is it fair on his part, Sir ?

Mr. SPEAKER.—I would like to see the child and bless it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೋವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಅವರು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪರ್ಮಿಟ್ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮೈಲ್ಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥ. ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಿಂದ, ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಮದ್ಯ ಪಾನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಅರ್ಹರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಕುಡಿಸಿ, ಅವರು ಕುಡಿದು, ತಿಂದು ಮೆರೆದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ರಾಜ್ಯಬಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಆದಕ್ಕೇ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವೀಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕು. ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಜನರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಬೇಕು. ಬಡವರಾಗಿ, ಕುಡಿತದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಿ, ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಈ

ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಈಗ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ—ಅದರಲ್ಲೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌'ಫೇರ್' ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ-ಅವರು ಅನೇಕಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಕ್ರ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ಕ್ರ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೈ ಸೇರಿಸಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ದುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಆ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕುಡಿತದ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬಡವರ ಮನೆ ಕೆಟ್ಟು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ, ಬಡವರು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯ ಕುಡುಕರ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷ ಇವತ್ತು ಖಚಿತವಾದ, ಖಂಡತುಂಡವಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ನೀತಿ, ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ನೀವು ಅಂತ ತಮಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Next Sri K. P. Revanasiddappa : Before he commences, I want to inform the Members that to-morrow's papers have been put in the pigeon holes. Let there be no controversy to-morrow.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಆತಂಕಗಳನ್ನೊಡ್ಡುವುದು ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಇಂದು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಉಳಿದುದು ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ರೈಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪಂಗಡದವರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸ್ಟೋನ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗುತ್ತಿದೆ, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಲಿತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೂರು ಮಂದಿ ಈಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೂ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅತಿ ಬಡವನಿಗೂ ಕೂಡ ಮೊದಲು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಖೂನಿ, ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ ಮುಂತಾದುವು ಎಷ್ಟಾಗಿವೆ, ಅದರಮೇಲೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ)

ನಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 3 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಗೃಹಸ್ಥನಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯ ನಿಮಗೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿವೆ , 30 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ, ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಬಿಡಬೇಕೇ ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿಗೆ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನೈತಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು ? ಇದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಹೇಳ ಬೇಕೇ? ಈಗ ಪ್ರಾಣತೆತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 2 ವರ್ಷ ಮತ್ತು 4 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ? ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಷ್ಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಆತ ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅವರ ಮನೆಯವರ ಗತಿಯೇನು ? ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ವಿಷ ಕುಡಿದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೇನು ? ಬಿಟ್ಟರೇನು ? ಇನ್ನು ನಾನು ಮಾತನಾಡದೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಸಾಕುಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆವಿಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಟೀಕೆ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಟೀಕೆ, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎರಡನೆಯದು, ಹಣವೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು, ಹೀಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾತೆಗಾದರೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

6-00 P.M.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಬುಲೆಟಿನ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಬುಲೆಟಿನ್‌ಗಳು ಹೊರಟಿವೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಹೇಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ಏನಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ, ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದೆವೋ ಅವು ಬಹಳ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಸ್ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕೈ ಸೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಣ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಡನೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ, ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿತು, ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ

ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸರಿ, ಅವರು ಕೇಳುವುದೂ ಸರಿ. ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ, ಕೆಲವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಹಣ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಟ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಣ ಬೆನಿಫಿಷಿಯರೀಸ್‌ಗೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಬಾರದು, ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಯಾವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಲವಲೇಶವೂ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬೇಡ. ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆದರೆ ಅದು ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಾವು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ರೀತಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಯಾವ ಜನಾಂಗವೇ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಜನಾಂಗ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡವರವರೆಗೆ ಈ ಜನಾಂಗದ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು, ಇವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ, ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ನಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಯೋಜನೆಯೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತರಪೇತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಆಫೀಸರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸಗಾರರವರೆಗೂ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಸಮಾಜ ಮುಂದೆ ಬರ ವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯವರಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ 60-70 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು 18ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ 20 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಷ್ಟೂ ಸಾಲದು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಸ್‌ಗಾಗಿ 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಹೋದ ಸಲ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಓದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಲು ಇದರಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪದೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ. ಆಯಾ ಜನಾಂಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಿಡಲ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 20 ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 10 ಹೀಗೆ, ಯಾರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಒಂದು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ. ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 100-150 ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸುವ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ 200ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹುಡುಗರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. 80 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟೊರೇಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 18 ಭಾಗ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ ದೊರೆಯುವವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟೊರೇಟ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟೊರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಇದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಜನಾಂಗ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಎವಾಲ್ಯುಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಕುರಿ ಕೋಳಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಹೌದು ? ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಪರಭಾರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಮಾರುವುದು ಕಷ್ಟದ ದೆಸೆಯಿಂದ; ಅವರು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ? ಇದು ಸರಿಯೆ ? ಇಂಥವರು ಇರುವವರೆಗೂ ಸಮಾಜ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ. ಇಂಥ ಕೀಳು ಮನೋವ್ಯಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಹರಿಜನರೊಬ್ಬರಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ರೋಗ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹರಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ 200 ರೂಪಾಯಿ ಮರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೋಗಿ ಬಡ ಹರಿಜನರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೋಷವಿದೆ, ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಅವರ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅವೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಜನರೂ, ಹೇಳುವವರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವವನ್ನು ಕೂಡ ಈಗ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಯೋಗ ಲಭಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೇ ? ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ತತ್ವಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೋಧನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ. ಅವುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿಯೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ; ಅವರು ನಿಯಮಿತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ರಿಪ್ಲೈ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಎಂದು, ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ನಾನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕೊಡಿರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಯಾರ್ಯಾರಿಂದ ಏನೇನು ತತ್ವಗಳು ಬರುತ್ತವೊ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಇದು ಎರಡೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಡೆ ತಿರುಗಿನೋಡಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಬಾರದು. ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜನತೆಯ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟೊರೇಟಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 15 ದಿವಸಕ್ಕೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸುಗಳವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತರದಹೋದರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ other backward classes ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ತರದೆ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟೋ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಕಟ್ ಮೋಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಪದೋಷ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರುಗಳು, ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಇನ್ನಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1961-62 ರಲ್ಲಿ 65 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1962-63 ರಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು 72,79,000 ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1963-64 ರಲ್ಲಿ 56 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 55 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1964-65 ರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ 4-5 ಸಾವಿರ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಬರೆ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮುಂತಾದುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾರವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಕೀಮು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅವರ ಹೊಸ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ರಿಫ್ರೆಷರ್ ಕೋರ್ಸು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಇದೆ.

ಈ ಜನಾಂಗದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ಯುಪೇಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ನಾಲ್ಕು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಕರ್ ವೇರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿ, ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು, ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೊಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ, ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಘನ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಡತನದಿಂದ ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಪುನಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೇ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು, ಬಡವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಪ್ಟಾಯಿಸುವ ಜನಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಎರಡೆರಡು ಎಕರೆ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಮೌಲ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು, ಆ ಹಣ ಬೇರೆಯವರು ಕೊಟ್ಟು, ಎರಡೆರಡು ಎಕರೆ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ತಾವು ಬರಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನ ವಿಧಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನ ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ಒಪ್ಪಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅವರು ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆಗಬಹುದು; ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನು ಕೊಡುವವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅದನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನ ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಥಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೇ ಎಂದು ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡವುದು ಬೇಡ, ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 14 ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೇ 15 ಪರ್ಸೆಂಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಅದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವ ಹಾಸ್ಟೆಲನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ಕೂಡ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಎಂದು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಹುಮಾನ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇನ್ನು 1965-66 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 99 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಆಫೀಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮುತುವರ್ಜಿವಹಿಸಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಯ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

ಗಳನ್ನು ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಿ. ಡಿ. ಓ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೋನ್‌ನಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್‌ನವರಿಗೆ16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 14 ಲಕ್ಷ 96 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 9 ಲಕ್ಷ 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ 6 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಡೀ ನೋಟಿ ಫೈಯ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 3.52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 8. 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಬ್ರೇಕ್‌ಅಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ವೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬುಲೆಟಿನ್ ಅನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಈ ಬುಲೆಟಿನ್ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ಬುಲೆಟಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಟೀಕೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು. ಈ ವರ್ಷ 12 ಜನ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಡಿನೋಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸೆಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಜನಾಂಗದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ಜನಾಂಗದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲೋನಿಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ಅಂತಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಆಕ್ಯುಪೇಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಮಾಡಿ ಆ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬುಲೆಟಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಚೀಫ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಫ್ ಸರ್ಟಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗೋಪಾಲಸಾಲೆನ್ನ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಗಿರಿಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇವಲ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಅವರನ್ನು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದೆ ಅವರು ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ಜನ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

6-30 P. M.

ಇಂತಹ ಜಾಡ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೋರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಒಂದು ಸದ್ಗುಣದ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಸತ್ಕಾರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಜನಾಂಗ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ತಪ್ಪು. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಯಾವಾಗ ಹರಿಜನರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರೋ ಆಗಲೇ ನಾನು ಅವರನ್ನು ದೇವರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಅವರು ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ 2-3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದೇನೂ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲ. ಈ ಜನಾಂಗದವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟ ಏರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಬೇಕು. ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು

ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ, ಆತನಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೂ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಜವಾನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವನ ಮಗನಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನನಗೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಸಂಬಳ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ವರಮಾನ 2,400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮಗ ಮೆರಿಟ್‌ನಿಂದ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ, ಅವನಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಆ ಒಂದು ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಹುಕಾರರ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತುಂಬಾ ಬಲಹೀನರೂ ಹಾಗೂ ಬಡವರೂ ಅಶಕ್ತರೂ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ್ ಐಕಳ.—ಪಾವರ್ಟಿ ಕಂ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಇಂಥಿಂಥ ಕಡೆ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿದ್ದೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟೀಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ. ನಾವು ಅದನ್ನು 3 ಸಲ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರು ಮೀಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಕೆಲವು ಆಮೇಲೆ ಅಂಡರ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಕೆಲವು ಇನ್ನುಳಿದುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದುದು. ಹೀಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಮೂರು ಸಾರಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಲ 11, ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ 6–ಹೀಗೆ ಶಿಫಾರ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರ ಪೈಕಿ 5–5 ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು 4–5 ಆಗಿದೆ. ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಮೂರು ಇವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು 3 ಸಾರಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್–ಕಮಿಟಿಗಳು ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅದರ ಕೆಲಸ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ಲಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದನಂತರ ಅದನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು, ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೀರಪ್ಪ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯ 22 ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ 16 ಶಿಫಾರ್ಸುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿಗೆ ಬರಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಬಂದು ನೋಡಲಿ. ನಾನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ತೋರಿಸುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಇಂಥಿಂಥ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಾಯ, ಇದು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ, ಅದರಲ್ಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜನಗಳು ಹೋಗುವಂಥ ಜಾಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ. ಅವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕರನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಒದಗಿಬರುತ್ತವೆ. ಅವರೇ ಈ ಜನಾಂಗದವರ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರೀ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೇ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅಶ್ಲೀಲವಾದ ನಡತೆ ಮತ್ತು ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಟೇಟ್ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರು ಅನೇಕರು ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.— ಗಂಡ ಬಿಟ್ಟವರೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಹರಿಜನ—ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆಂದು ನಮಗೇನೂ ಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಕಡೆ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್, ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್, ಆ ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್, ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖಂಡರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ತಪ್ಪು ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಪಾನ ನಿರೋಧ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಷಯ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ನಾನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಲಿತಾಗ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ವಾಕ್ಯ ನಾನು ಓದಿದ್ದು : (ಹಿಂದಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು.) ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಬ್ಬರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸತ್ಯಶೀಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ

ಸನ್ನಿವೇಶ, ಅಂಥ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದಾಗ ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಜರಿಯು ವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ, ನೂರಕ್ಕೆ 50 ಭಾಗ ಇರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ದಾಗ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಾಗ ಬಿಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗು ತ್ತೇನೆಯೇ ವಿನಾ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೇ ಹೆದರದವರು ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಹೆದರು ವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಒಂದು ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದಾಗ ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನಂಥವರು ಹೇಳಿದರೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

12 ಜನ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಲೆ.—ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕ ಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹರಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹಣವೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್ ಷಿಪ್ ಖಾಸಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರಲಿ ಅರ್ಹತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ.—ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತನಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರೆಯವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಭಾರೆ ಆಗದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಆ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರಾಯನದುರ್ಗದ ಹತ್ತಿರ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರು ಒಂದುಸಾವಿರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹರಿಜನರಲ್ಲೂ ಸೇರಿಲ್ಲ, ಗಿರಿಜನರಲ್ಲೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಇಲಾಖೆಗೂ ಅನೇಕ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿ ನೀತಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರು, ಒಡ್ಡರು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನೊಳಗೆ ಬರು ತ್ತಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ ! ಯಾವ ರೀತಿ ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಣಿಗರಿಗೂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಹಾಕ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಂಬಾಣಿಗರ ಕಾಲೋನಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಎಂದೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಎಂದೂ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇವರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಬಾಣಿಯವರನ್ನೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಐದಾರು ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಗ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷವೇ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್.—ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆದೇಶ ಬರುವವರೆಗೂ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಲಂಬಾಣಿ ಜನರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆನ್ನ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 30-9-64 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 17-3-1965 ರಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಪಡೆಯಲು 20-8-1964 ಕೊನೆಯ ದಿವಸ. ಇದರಿಂದ ಅವರವರ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನೀನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಉಳುಮೆಗೆ ಜಮೀನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member says that the Social Welfare Department intervened and they got the building. But, nothing has been done to colonise that though eight years have elapsed.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ ಕಾಲೊನಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲೊನಿ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—I will now put the Demand to the Vote of the House :

THE QUESTION IS :

"That a sum not exceeding Rs. 2,42,21,000 be granted to the Governmeut to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of "Miscellaneous, Social and Developmental Organisation."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise to meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Eleven of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday, the 26th March 1965.